

ZEYTİN DERGİSİ

Haftalık Bülten — Dünya Zeytincilik Gündemi

2 – 9 Ekim 2026 · zeytindergisi.com

Geçen hafta söz verdiğimiz gibi bu sayıda Kuzey Amerika zeytinyağı pazarındaki tüketici eğilimlerine odaklanıyoruz: dünyanın en büyük ithalatçısı ABD’de premium ürün talebi nasıl şekilleniyor, gümrük vergileri tüketiciyi nasıl etkiliyor ve Kaliforniya’da yeni hasat sezonu hangi beklentilerle başladı? Ardından Akdeniz dışındaki üretici ülkelerde sürdürülebilirlik ve sertifikasyon alanındaki gelişmeleri, Avustralya ve Kaliforniya örnekleri üzerinden değerlendiriyoruz.

KUZEY AMERİKA ZEYTİNYAĞI PAZARI: HACİMDEN KALİTEYE

ABD Tarım Bakanlığı (USDA) analistlerine göre ABD, dünyanın en büyük zeytinyağı ithalatçısı ve Avrupa’dan sonra ikinci büyük tüketim pazarı konumunda; yıllık tüketimin 400 bin tonu aştığı tahmin ediliyor. Buna rağmen zeytinyağı, ülkede gıda amaçlı kullanılan bitkisel yağların yalnızca yüzde 5’ini oluşturuyor. Kişi başı tüketimin 1,1 kg civarında kalması ve Akdeniz ülkelerindeki 7 kg’ı aşan düzeyin çok gerisinde olması, sektör analistlerince pazarın hâlâ büyük bir büyüme potansiyeli taşıdığının işareti olarak yorumlanıyor. Uluslararası Zeytinyağı Konseyi (IOC) verilerine göre ABD ithalatının yüzde 73,5’ini natürel (virgin) sınıfı yağlar oluşturuyor.

Tüketicinin tercihi belirgin biçimde kaliteye kayıyor. Olive Oil Times’ın aktardığına göre ABD’de natürel sızma zeytinyağı tüketimi son 30 yılda üç katına çıktı. Pazar araştırma şirketi Ken Research’e göre natürel sızmanın sektör cirosundaki payı yaklaşık yüzde 60’tan yüzde 68’e yükseldi ve 2031’de yüzde 73’e ulaşması bekleniyor; aynı rapor pazar büyüklüğünün 2025’teki 4,2 milyar dolardan 2031’de 6 milyar doların üzerine çıkacağını öngörüyor. Ancak AB çıkışı zeytinyağına uygulanan yüzde 15’lik gümrük vergisi bu eğilim için risk oluşturuyor: Kuzey Amerika Zeytinyağı Derneği (NAOOA) temsilcileri, fiyat artışlarının tüketicilerin tohum yağlarından zeytinyağına geçişini kesintiye uğratabileceği uyarısında bulunuyor ve Washington’da düzenlenen Olive Oil World Congress etkinliğinde zeytinyağının vergiden muaf tutulması talebi öne çıktı.

KALİFORNİYA: YENİ HASAT VE YERLİ ÜRETİMİN SINIRLARI

ABD’nin zeytin alanlarının yaklaşık yüzde 84’ü Kaliforniya’da bulunuyor. Bölgede yağlık zeytin hasadı, çeşit ve hedeflenen yağ kalitesine göre Eylül’den Ocak’a kadar sürüyor; yani Ekim ayı itibarıyla 2026/27 sezonu fiilen başlamış durumda. Kaliforniya Çiftçi Birliği’nin yayın organı AgAlert’e göre eyalette yaklaşık 400 üretici 37 bin dönüm (acre) alanda yağlık zeytin yetiştiriyor ve eyalette sıkılan yağın yaklaşık yüzde 90’ı yalnızca 13 ticari üreticiden geliyor. UC Davis’in Mart 2026 tarihli pazar raporu ise 2000 öncesinde üretimin yaklaşık yüzde 90’ının sofralığa gittiğini, 2022’de ise ürünün yüzde 75’ten fazlasının yağa işlendiğini ortaya koyuyor.

Yerli üretimin pazardaki payı ise kaynağa göre farklı hesaplanıyor: USDA verilerine dayanan değerlendirmeler yerli zeytinyağının tüketimin yüzde 2’sinden azını karşıladığını belirtirken, Kaliforniya kaynakları yıllık 2–4 milyon galonluk üretimle bu payı yüzde 5–8 aralığında gösteriyor. Hangi hesap esas alınırsa alınsın, tablo net: ABD pazarı büyümesini önümüzdeki yıllarda da büyük ölçüde ithalata, dolayısıyla Akdeniz üreticilerine borçlu olacak.

AKDENİZ DIŞINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SERTİFİKASYON

Yeni üretici ülkeler, ithal ürünlerle rekabette kalite güvencesini en güçlü kozları olarak kullanıyor. Avustralya’da Avustralya Zeytin Derneği’nin (AOA) yürüttüğü gönüllü OliveCare uygulama kodu kapsamında, ülkede üretilen zeytinyağının yaklaşık yüzde 90’ı sertifikalı. Dernek, zeytinyağının Avustralya’da kalitesini ölçmek için resmi bir Avustralya Standardı bulunan tek gıda olduğunu vurguluyor. Perakende zinciri ALDI Avustralya da bu kodu tüm natürel sızma zeytinyağları için iç standart olarak benimsedi; böylece ithal ürünler de dahil rafa çıkan her şişe serbest asitlik, peroksit, Delta K ve duyu analiz testlerinden geçmek zorunda.

Kaliforniya Zeytinyağı Konseyi’nin (COOC) Mühür Sertifikasyon Programı ise eyalette “natürel sızma” etiketiyle satılan tüm yağların her hasattan sonra hem kimyasal hem duyu analizden geçmesini zorunlu kılıyor. Program, uluslararası kriterlerden daha sıkı standartlar uyguladığını, yağın son hasattan ve yalnızca Kaliforniya zeytinlerinden üretildiğini doğrulayarak izlenebilirlik sağladığını belirtiyor; ambalajda hasat tarihi de zorunlu. Sürdürülebilirlik tarafında ise dünyanın en büyük markalı zeytinyağı şirketi Deoleo, 2018’de başlattığı

sürdürülebilirlik protokolü kapsamındaki sertifikalı yağhaneleri İtalya'nın ardından Tunus, Yunanistan, Arjantin ve Şili'ye genişlettiğini açıkladı. Güney Yarımküre'de kaliteye yönelik ilgi de artıyor: IOC'nin Mario Solinas Kalite Ödülü'nün Güney Yarımküre edisyonuna Arjantin, Uruguay, Brezilya, Peru ve Güney Afrika'dan 30 numune katıldı.

GELECEK HAFTA

Akdeniz'de yeni hasat sezonunun açılmasıyla birlikte önümüzdeki bültende Kuzey Afrika'ya dönüyoruz: Fas ve Tunus'ta 2026/27 rekolte beklentilerini, ihracat kotaları ve fiyat dengesine ilişkin güncel gelişmeleri uluslararası kaynaklardan derleyeceğiz.

KAYNAKLAR

- The FERN's Ag Insider — "Imports own the olive oil market in the United States" (USDA Oil Crops Outlook'a dayanarak) — https://thefern.org/ag_insider/imports-own-the-olive-oil-market-in-the-united-states/
- International Olive Council — "Olive sector statistics – February/March 2026" — <https://www.internationaloliveoil.org/olive-sector-statistics-february-march-2026/>
- Ken Research — "US Olive Oil Market" — <https://www.kenresearch.com/industry-reports/us-olive-oil-market>
- Olive Oil Times — "Olive Oil Industry Pushes for Tariff Exemption at D.C. Event" — <https://www.oliveoiltimes.com/business/north-america/olive-oil-industry-pushes-for-tariff-exemption-at-d-c-event/138331>
- AgAlert (California Farm Bureau) — "State's olive oil production still has room for growth" — <https://www.agalert.com/california-ag-news/archives/december-3-2025/states-olive-oil-production-still-has-room-for-growth/>
- UC Davis / UC ANR — "California Olives: Acreage, Production and Value 1980–2024" (Mart 2026) — <https://calag.ucdavis.edu/reports/2026-03-16-olive-market-report.html>
- Good Fruit & Vegetables — "Australian olive oil harvest celebrates high yields, good quality" — <https://www.goodfruitandvegetables.com.au/story/9049520/australian-olive-oil-harvest-celebrates-high-yields-good-quality>
- Retailbiz — "Aldi signs up to industry code of practice" — <https://retailbiz.com.au/offline-retailing/aldi-signs-up-to-industry-code-of-practice>
- California Olive Oil Council — "Certification Process" / 2025 Harvest Seal Certification Kit — <https://www.cooc.com/certification-process/>
- CB Insights — Deoleo röportajı (sürdürülebilirlik protokolü) — <https://www.cbinsights.com/investor/deoleo>
- International Olive Council — "Winners of the 2025 Mario Solinas Quality Award – Southern Hemisphere Edition" — <https://www.internationaloliveoil.org/winners-of-the-2025-mario-solinas-quality-award-southern-hemisphere-edition/>